

Positivt samspel -
Att förstå och påverka beteenden

Tillfälle 1

Habilitering & Hälsa 20230413

1

Positivt samspel
– att förstå och påverka beteenden

Tillfälle 1:	Tillfälle 2:	Tillfälle 3:
Vad är positivt samspel?	Genomgång av hemuppgift	Genomgång av hemuppgift
Vad är ett beteende?	Strategier och åtgärder - Grundläggande behov och dagsform	Stress- och belastningsmodellen
Överskotts- och underskotts-beteenden	- Anpassa miljön - Tydliggöra	Föräldraperspektivet
Hur vi lär oss	- Anpassa krav och bemötande	Utvärdering och avslutning
Hemuppgift: Barnets stund	Nyinjämning Hemuppgift: Förändra en situation	

2

Praktisk information

- Hålltider för dagen
- Uteblivet besök
- Toalett
- Intyg till försäkringskassan
- Tolk
- I händelse av brand
- Tystnadslöfte

3

Dagens program

- Vad är ett positivt samspel?
- Vad är ett beteende?
- Överskotts-/underskotts-beteenden
- Hur vi lär oss
- Hemuppgift: Barnets stund

Habilitering & Hälsa

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

4

Positivt samspel

När fungerar det bra hemma hos er?

När har du och ditt barn ett positivt samspel?

5

Positivt samspel

Vad är positivt samspel?

- Ha en regelbunden positiv samvaro
- Hitta balans mellan krav och roliga, kravlösa stunder
- Ha tydliga förväntningar och krav
- Anpassa så att det är lagom svårt
- Ge stöd att lyckas i vardagen

6

Samspel och funktionsnedsättning

Samspel påverkas av:

- Kommunikation
- Lek och intressen
- Rörelseförmåga

7

Problemskapande beteenden uppstår i relation till omgivningen

- Barn med funktionsnedsättning får ofta höra vad som inte fungerar
- De får många nej i vardagen

8

Vad är ett beteende?

9

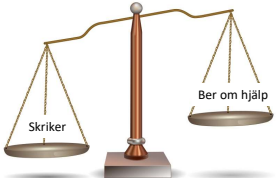

Överskotts- och underskotts beteenden

- Beteenden man gör för mycket av och/eller i fel sammanhang
- Beteenden man gör för lite av eller saknar

10

Överskotts beteenden

Beteenden som är problematiska, finns för mycket/för ofta eller i fel sammanhang.

Till exempel:

- att spela Ipad i flera timmar
- att fråga eller göra samma saker om och om igen
- krama alla på bussen

Habilitering & Hälsa

11

Underskotts beteenden

Beteenden som förekommer för lite/för sällan eller inte alls.

Till exempel:

- prata
- leka med leksaker
- äta olika sorters mat

Kan bero på bristande färdigheter och/eller motivation

Habilitering & Hälsa

12

Diskussion
Vilka överskotts- och underskotts beteenden finns hos ditt barn?

Överskott	Underskott
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Habilitering & Hälsa

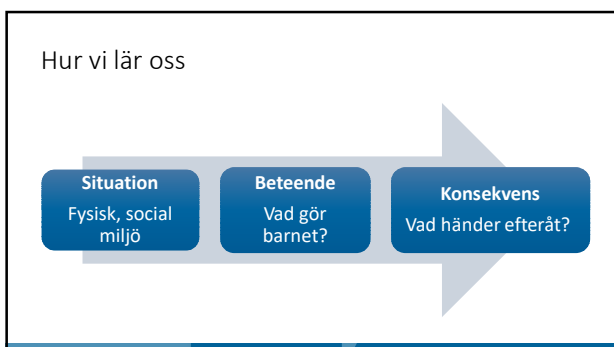

13

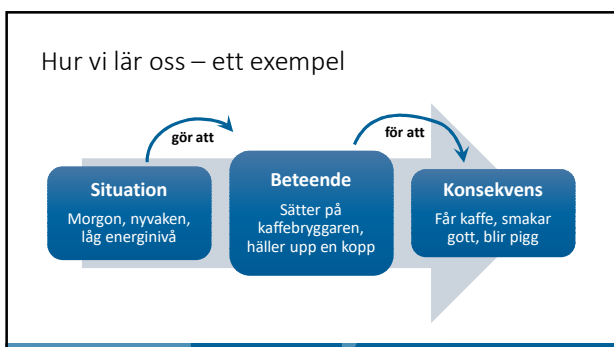

14

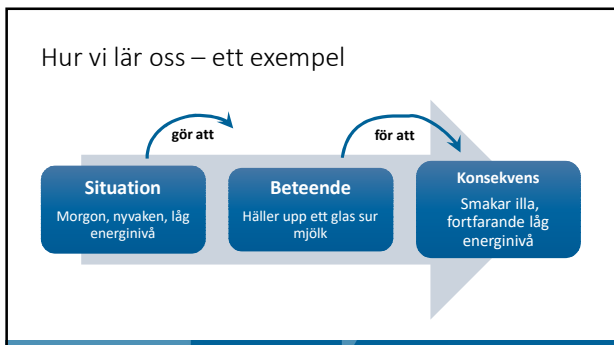

15

16

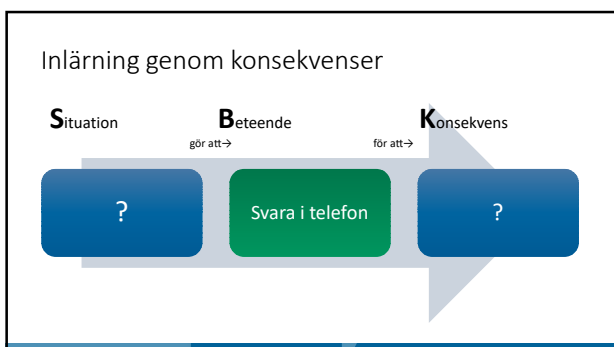

17

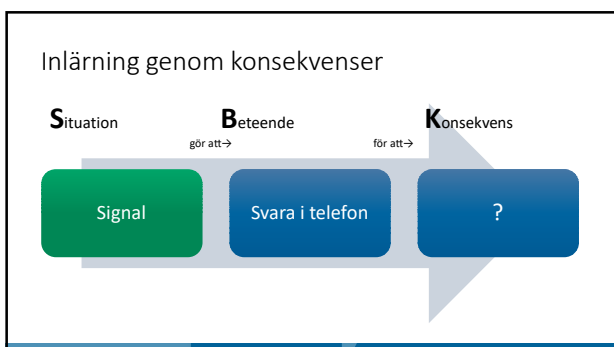

18

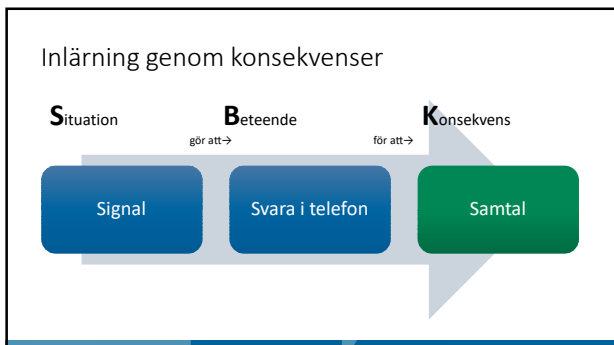

19

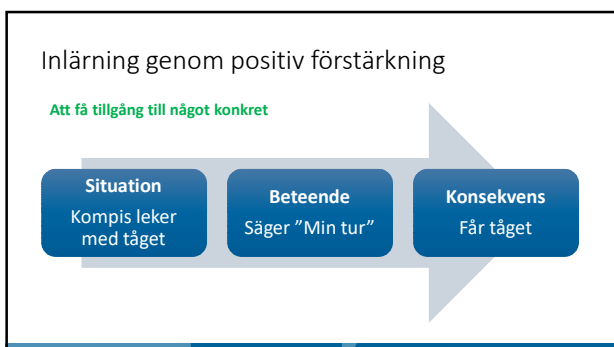

20

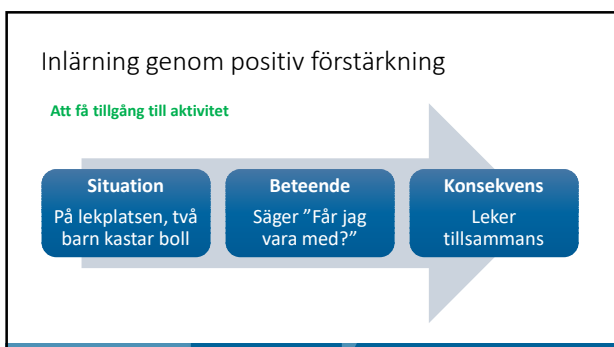

21

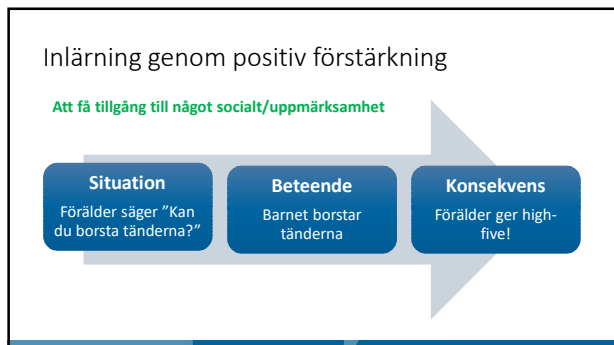

22

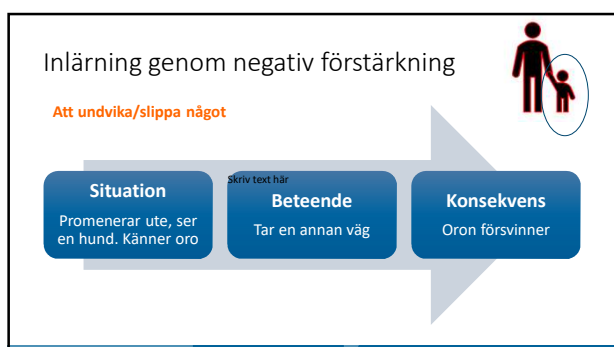

23

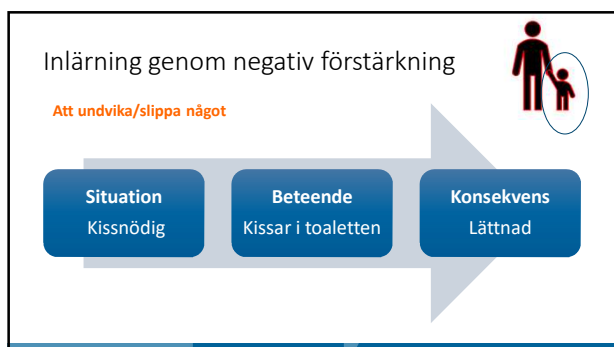

24

Inlärning genom negativ förstärkning

Att undvika/slipa något

Situation
 I affären, barnet
 skriker, alla tittar

Beteende
 Förälder köper
 godis

Konsekvens
 Barnet blir tyst,
 ingen tittar

25

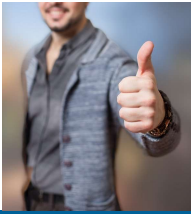

Varje beteende har en funktion

Exempel

- Att få något, t.ex. ett föremål eller något att äta
- Att få uppmärksamhet
- Att slippa undan krav
- Att det känns bra

26

Att tänka på vid positiv förstärkning

- Ge den positiva förstärkningen direkt efter beteendet
- Variera förstärkningen så att barnet inte tröttnar.
- Spara på det allra bästa när barnet har ansträngt sig extra mycket.
- Förstärkningen kan vara villkorad men också ske slumpvis och oväntat

27

Uppmärksamhet som konsekvens

Alla beteenden vi uppmärksammar ökar om barnet vill ha uppmärksamhet!

Uppmärksamma önskvärda och neutrala beteenden!

Habilitering & Hälsa

28

Diskussionsfrågor

- Vad tycker ditt barn om?
- Vad skulle du kunna använda som positiv förstärkning?
  - Socialt (beröm)
  - Aktivitet (att göra)
  - Konkret (ätbart, leksak)
- Fundera själv och diskutera med din granne!

29

När har du som roligast med ditt barn?

- Hur ser det ut?
- Var är ni?
- Vad gör ni?
- Berätta för varandra

30

Barnets stund

- Avsätt tid att vara tillsammans med barnet
- Visa intresse för vad barnet gör
- Undvik frågor och uppmaningar
- Ge barnet positiv förstärkning

Klipp:
https://vimeo.com/196581690?embedded=true&source=video_title&owner=23416930

31

Hemuppgifter

Hemuppgift 1:
Barnets stund/Ungdomens stund

Hemuppgift 2:
Förstärk ett positivt beteende hos barnet

32

Introduktion till nästa tillfälle

- Grundläggande behov och dagsform
- Anpassningar av miljön
- Anpassningar av krav och bemötande
- Lågaffektivt bemötande/icke-konfrontativt förhållningssätt
- Nyinläring

Habilitering & Hälsa

ÖSTRA GÖTALANDSREGIONEN

33

34
